

महाराष्ट्र विधानसभा

पहिले अधिवेशन, २०१५

तारांकित प्रश्नोत्तरांची यादी

गुरुवार, दिनांक २६ मार्च, २०१५ / चैत्र ५, १९३७ (शके)

(१) वित्त आणि नियोजन, वने मंत्री	}	यांचे प्रभारी विभाग
(२) ग्रामविकास आणि जलसंधारण, रोजगार हमी योजना, महिला व बाल कल्याण मंत्री		
(३) जलसंपदा मंत्री		
(४) सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री		

प्रश्नांची एकूण संख्या - ४२

चंद्रपूर जिल्ह्यातील (राजुरा तह) नगरपरिषदेअंतर्गत मामा तलावाचे संवर्धन करण्यासाठी काढण्यात आलेली निवीदा नियमबाह्य असल्याबाबत

(१) * १४८२७ अॅड.संजय धोटे (राजुरा) : सन्माननीय मुख्यमंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) चंद्रपूर जिल्ह्यातील (राजुरा तह) नगरपरिषदेअंतर्गत मामा तलावाचे संवर्धन करण्यासाठी काढण्यात आलेली निवीदा (१ कोटी ७१ लक्ष ६६ हजार रूपयांची) नियमबाह्य असल्याचे माहे जानेवारी २०१५ मध्ये वा त्या दरम्यान आढळून आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर नियमबाह्य निवीदा प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुषंगाने दोषींवर कोणती कारवाई करण्यात आली आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. देवेंद्र फडणवीस : (१) नाही.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**अकोला जिल्ह्यातील खारणपाण पट्यातील महत्वपूर्ण
जल प्रकल्पांचे काम रखडले असल्याबाबत**

(२) * १३४८८ श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) अकोला जिल्ह्यातील खारणपाण पट्यातील महत्वपूर्ण जल प्रकल्पांचे काम सुधारित प्रशासकीय मान्यतेसह विविध कारणांमुळे रखडल्याने ३६ हजार ८०० हेक्टर जमिनीला पाणी मिळत नसल्याने शेतकऱ्यांना सिंचनापासून वंचित राहावे लागत असल्याचे माहे जानेवारी २०१५ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकल्पांना मान्यता न देण्याची कारणे काय आहेत,
- (३) असल्यास, तातडीने या प्रकल्पांना मान्यता देऊन शेतीसाठी पाणी उपलब्ध करून देण्याकरीता शासन काय कार्यवाही करित आहे वा करणार आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) अशंत: खरे आहे.

अकोला जिल्ह्यात खारणपाण पट्यातील ६ प्रकल्प सुप्रमा अभावी, भूसंपादन अभावी, संकल्पन अभावी तसेच १ प्रकल्प प्रकल्पग्रस्तांच्या विरोधामुळे रखडलेले आहेत. त्यामुळे १६४९९ हेक्टर क्षेत्रास सिंचन सुविधा निर्माण झाल्या नाहीत.

(२) घुंगशी मध्यम प्रकल्प, शहापूर बृलपा, कवठाशेलू, वाई लपा व काटेपूर्णा (बॅ.) मध्यम प्रकल्पाच्या सुप्रमा प्रस्तावाची छाननी सुरु आहे.

काटीपाटी ल.पा. योजनेचे पायव्याचे संकल्पन Water and Power Consultancy Services, New Delhi (WAPCOS) कडून घेण्यात येत आहे.

कंचनपूर लपा प्रकल्पास ग्रामस्थांचा जमिन भूसंपादनाच्या विरोधामुळे प्रकल्पाची कामे बंद आहेत.

(३) पूर्णा बॅरेज, घुंगशी बॅरेज, काटेपूर्णा बॅरेज व शहापूर बृलपा या प्रकल्पांकरिता सन २०१२-१३ व २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात वितरीत निधीच्या मर्यादेमध्ये प्र.मा.किमतीपेक्षा वाढीव खर्चाला, सुप्रमा प्रस्तावाच्या किंमतीच्या अधीन राहून खर्च करण्यास मान्यता दिली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कणकवली (जि.सिंधुदुर्ग) तालुक्यातील वागदे धरणाच्या
कामाला निधी उपलब्ध होत नसल्याबाबत**

(३) * ११८८६ श्री.शरददादा सोनवणे (जुन्नर) : सन्माननीय जलसंधारण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कणकवली (जि.सिंधुदुर्ग) तालुक्यातील वागदे धरणाला सन १९९२ मध्ये मंजूरी दिली, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या धरणाच्या कामाला निधी उपलब्ध होत नसल्याने या धरणाचे जेमतेम २० ते २५ टक्के काम पूर्ण झाले आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या धरणामुळे कसवण, वागदे, हळवल ही गावे ओलिता खाली येणार आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, गेली २२ वर्षे या धरणाचे काम संध गतीने किंवा मध्ये बंद पडल्यामुळे विलंब झाला, हे ही खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, हे धरण सिंचनासाठी उपयुक्त ठरणार असल्याचे लक्षात घेऊन धरणाचे काम तातडीने पूर्ण करण्याकरिता कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) नाही,

तथापि, वागदे ल.पा. योजनेस दिनांक ०९ जून २००४ रोजी प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झालेली आहे.

(२) नाही.

तथापि, धरणाचे ८० टक्के मातीकाम, शिर्ष विमोचकाची खोदाई व तळातील संधानकाचे काम पूर्ण असून उर्वरित मातीकाम, शिर्ष विमोचकाचे व सांडव्याचे बांधकाम बाकी आहे.

(३) होय.

(४) नाही, सन २००९-१० पासून काम बंद आहे.

(५) योजनेचे सुधारित अंदाजपत्रक शासनास सादर झाले असून सदर योजनेच्या सुधारित प्रशासकीय मान्यतेची कार्यवाही प्रगतीत आहे. सुधारित प्रशासकीय मान्यता मिळाल्यानंतर बांधकाम पूर्ण करण्याचे नियोजन आहे.

**पाटण (जि.सातारा) तालुक्यातील निवकणे प्रकल्पाच्या
कामात झालेला गैरव्यवहार**

(४) * १०२१७ श्री.शंभुराज देसाई (पाटण) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) पाटण (जि.सातारा) तालुक्यातील मध्यम धरण प्रकल्पांतर्गत सुरु करण्यात आलेल्या निवकणे प्रकल्पाच्या कामात गैरव्यवहार झाला आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पास ६ कोटी ५६ लक्ष रुपयांची प्रशासकीय मान्यता असून मुळ उंची ३७.८० मी. आहे परंतु त्यात १३ मीटरने उंची वाढविण्यासाठी १९ कोटी ८७ लक्ष रुपये खर्च दाखविला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, प्रकल्पाचे कोणतेही काम पूर्ण न करता सध्या या प्रकल्पासाठी ४८ कोटी ७१ लक्ष रुपये खर्च दाखविण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, यासंदर्भात राज्य शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (५) नसल्यास, धरण प्रकल्पाचे कोणतेही काम न करता प्रकल्पाच्या कामासाठीच्या रक्कमेत वाढ करून गैरव्यवहार करणा-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (६) असल्यास, त्याचे थोडक्यात स्वरूप काय आहे व निर्णय न घेण्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) धरणाचे मंजूर संकल्पना पेक्षा क्षेत्रिय स्थळी जादा रुंदीचे काम झाल्याचे निदर्शनास आले आहे.

(२) द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यतेनुसार धरणाची उंची ५०.८० मी. असून शासन निर्णय क्र. सुप्रमा /१००९ /६०/२००९/ लपा-१, दि. २९.०७.२००९ अन्वये रु. ४८.७१ कोटी किंमतीस द्वितीय सुधारित प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे.

(३) नाही.

धरणाचे मातीकाम ८० टक्के पूर्ण झाले आहे. विमोचक व सांडव्याचे काम बाकी आहे. सदर प्रकल्पावर फेब्रुवारी, २०१५ अखेर एकूण रु. ३५.५७ कोटी एवढा खर्च झाला आहे.

(४), (५) व (६) संबंधीतांवर जबाबदारी निश्चित करण्याची प्रक्रिया क्षेत्रीय स्तरावर सुरु करण्यात आली आहे.

विदर्भाच्या विकास आराखड्याबाबत

(५) * १३१९३ श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य) : सन्माननीय नियोजन मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) विदर्भाच्या विकासाकरीता सन २०१४-१५ या आर्थिक वर्षात कोट्यवधीचा आराखडा मंजूर करण्यात आला परंतु निधीअभावी ही विकासकामे रखडल्याबाबतचे दिनांक १५ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, हा निधी मिळाला नसल्यामुळे रस्ते, पाणी पुरवठा, शाळांच्या इमारतींची दुरुस्ती, अंगणवाड्यांच्या इमारतींची डागडुजी, लघु पाटबंधारे, पुरनियंत्रण भिंती, रेशीम प्रकल्प, विद्युतीकरणकाचे कामे प्रभावित झाली आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सन २०१४-१५ मध्ये नागपूर जिल्ह्याकरीता ४२० कोटी रुपये निधीची तरतूद करण्यात आली असून त्यापैकी रुपये २४२ कोटीचा निधी प्राप्त झाला असून त्यामध्ये १५७ कोटी रुपयांचा निधी खर्च करण्यात आला तर ८५ कोटी रुपयांचा निधी शिल्लक राहिलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, सन २०१४-१५ मध्ये शिल्लक निधी खर्च न करण्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) जिल्हा वार्षिक योजना (सर्वसाधारण, अनुसुचित जाती उपयोजना व आदिवासी उपयोजना / आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील योजना) सन २०१४-१५ करिता विदर्भ विभागातील जिल्ह्यांसाठी एकूण रु. २९७१.०९ कोटी इतका नियतव्यय मंजूर असून त्यापैकी रु. २९०८.०० कोटी इतका निधी अर्थसंकल्पीत करण्यात आला आहे. अर्थसंकल्पीत निधीपैकी रु. २६१२.९६ कोटी निधी वितरीत करण्यात आला आहे. त्यामुळे निधी अभावी कामे प्रभावित झाली असे म्हणता येणार नाही.

(३) व (४) नागपूर जिल्ह्याच्या जिल्हा वार्षिक योजना, सन २०१४-१५ अंतर्गत सर्वसाधारण योजना, अनुसुचित जाती उपयोजना आणि आदिवासी उपयोजना / आदिवासी उपयोजना क्षेत्राबाहेरील योजना करिता एकूण रु. ४२०.५९ कोटी मंजूर नियतव्यय असून रु. ४२०.५१ कोटी निधी अर्थसंकल्पीत केला आहे. त्यापैकी रु. ३६३.३१ कोटी निधी वितरीत करण्यात आला असून त्यापैकी रु. २४८.६८ कोटी इतका निधी खर्च झाला आहे. सदर वितरीत निधी पूर्णपणे खर्च होईल याचे नियोजन करण्यात आले आहे.

मेळघाट (जि.अमरावती) येथील सोलर लॅम्प गैरव्यवहाराबाबत

(६) * १२६९८ श्री.राजेंद्र पाटणी (कारंजा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) मेळघाट (जि.अमरावती) येथे जी रेन्ज सोलर एनर्जी या नावाच्या कंपनीने मेढाची अधिकृत मान्यता न घेता धारणी तालुक्यातील ५० ग्रामपंचायतींसह १० ग्रामपंचायत सचिवांशी संगनमत करून शासनाच्या १३ व्या वित्त आयोगाच्या निधीचा दुरुपयोग करत सुमारे २ कोटी रुपयांचा सोलर लॅम्प गैरव्यवहार केला असून त्याच्या चौकशीचे आदेश विभागीय आयुक्तांना दिनांक ३१ डिसेंबर, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास दिले आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय आहेत व त्यानुसार संबंधीत दोषी अधिकारी व कंपनीविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) सदर प्रकरणी विभागीय आयुक्त, अमरावती विभाग, अमरावती यांचेकडे दि. १५/१२/२०१४ रोजी प्राप्त झालेल्या तक्रारीच्या अनुषंगाने विभागीय आयुक्त, अमरावती यांनी दि. १९/१२/२०१४ रोजी चौकशीचे आदेश दिले आहेत.

(२) गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धारणी यांना प्राप्त तक्रारीच्या अनुषंगाने चौकशी करून परिपूर्ण चौकशी अहवाल तात्काळ सादर करणेबाबत आदेश दिले आहेत. त्यानुसार गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धारणी यांचा प्राथमिक चौकशी अहवाल प्राप्त झाला आहे.

(३) गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, धारणी यांचेकडून प्राप्त चौकशी अहवालानुसार
१. प्रथम दर्शनी दोषी आढळलेल्या ग्रामसेवकांना कारणे दाखवा नोटीस बजावण्यात आली असून खुलासा मागविण्यात आला आहे.

२. शासन दरकरारा नुसार/आर. सी. पेक्षा जास्त दराने खरेदी केलेल्या पथदिव्यांचे तफावतीची रक्कम रु. २,१३,९५६/- संबंधित ग्रामसेवकांकडून वसूल करण्यात आलेली आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**जव्हार तालुक्यातील (जि.पालघर) आरोग्य विभागात स्त्रीरोग तज्ञ,
बालरोग तज्ञ अशी एकूण ४१ पदे रिक्त असल्याबाबत**

(७) * १४४९५ श्री.कृष्णा घोडा (पालघर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) जव्हार तालुक्यातील (जि.पालघर) आरोग्य विभागात स्त्रीरोग तज्ञ, बालरोग तज्ञ अशी एकूण ४१ पदे रिक्त आहेत, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, जव्हार तालुक्यात बहुतांशी आदिवासी भाग आहे येथील साकूर, जामसर, नांदगांव, साखरशेत असे ४ प्राथमिक आरोग्य केंद्र त्यात ३१ उपकेंद्र आहेत, या संपूर्ण केंद्रात कर्मचा-यांची रिक्त पदे भरलेली नाहीत तसेच विस्तार अधिकारी-१, आरोग्य सहायक (पुरुष) २, आरोग्यसेविका-१०, औषधनिर्माण अधिकारी-१, वाहनचालक ६, सफाई कामगार ६ अशी रिक्त पदे भरलेली नसल्यामुळे आदिवासींना वेळेवर उपचार न मिळाल्यामुळे त्यांना दूरच्या रुग्णालयात उपचाराकरिता जावे लागत आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, आदिवासींच्या आरोग्याचा गंभीर प्रश्न विचारात घेता त्यांना गावातच वेळेवर उपचार मिळण्याकरिता आरोग्य विभागातील रिक्त पदे त्वरित भरण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) व (२) अंशतः खरे आहे.

जव्हार तालुक्यातील उपजिल्हा रुग्णालयामधील स्त्रीरोग तज्ञ व बालरोग तज्ञाचे पद भरलेले आहे.

जव्हार तालुक्यातील साकुर, जामसर, नांदगांव व साखरशेत या ४ प्राथमिक आरोग्य केंद्रांसह ३१ उपकेंद्रांमध्ये मंजूर असलेल्या १६९ पदांपैकी ४१ पदे रिक्त आहेत. तर उपजिल्हा रुग्णालयातील मंजूर ९४ पदांपैकी १८ पदे रिक्त आहेत. अशाप्रकारे जव्हार तालुक्यातील आरोग्य विभागात एकूण ५९ पदे रिक्त आहेत.

यामध्ये विस्तार अधिकारी -१, आरोग्य सहायक (पुरुष)-२, आरोग्य सेविका -५, औषधनिर्माण अधिकारी -२, वाहनचालक -६ आणि सफाई कामगार -६ अशी पदे रिक्त आहेत.

तथापि, उपलब्ध वैद्यकीय अधिकारी व कर्मचा-यांकडून रुग्णांना रुग्ण सेवा पुरविण्यात येते.

(३) वैद्यकीय अधिकारी गट -अ संवर्गाची रिक्त पदे भरण्याबाबत स्वतंत्र निवड मंडळामार्फत कार्यवाही सुरु आहे, तसेच वैद्यकीय अधिका-यांच्या रिक्त पदांवर कंत्राटी पध्दतीने नेमणुका देण्याबाबतचा निर्णय घेण्यात आला असून त्यानुसार कार्यवाही करण्यात येत आहे.

गट- क व ड कर्मचा-यांची रिक्त पदे स्थायी स्वरूपात भरण्याबाबत क्षेत्रीय स्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

**भिवापूर (जि.नागपूर) येथील पंचायत समितीच्या बँक
खात्यातून आर्थिक गैरव्यवहार केल्याबाबत**

(८) * ७७८२ श्री.अब् आजमी (मानखूर्द शिवाजीनगर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) भिवापूर (जि.नागपूर) येथील पंचायत समितीच्या बँक खात्यातून तीन बनावट धनादेशांचा वापर करून १४ लाख ६८ हजार ७२ रुपयांचा अपहार केल्याचे दिनांक ४ नोव्हेंबर, २०१४ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, सदरील बँक खात्यातील रक्कम ही सेवानिवृत्तीधारकांना पेन्शनसाठी उपयोगात आणली जात असल्याने सेवानिवृत्तीधारकांची मोठ्या प्रमाणात गैरसोय झाली असल्याचे आढळून आले आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उपरोक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, पोलिस चौकशीच्या संदर्भातील माहे जानेवारी, २०१५ अखेरपर्यंतच्या कामाची सद्यःस्थिती काय,

(५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे कोणती ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) भिवापूर (जि.नागपूर) येथील पंचायत समितीच्या बँक खात्यातील ३ बनावट धनादेशांचा वापर करून एकूण १४ लाख ५८ हजार ७२ रुपये परस्पर उचल केल्याचे दि.१८.१०.२०१४ रोजी उघडकीस आले आहे, हे खरे आहे.

(२) यामुळे सेवानिवृत्ती धारकांना पेन्शन देण्यास विलंब झाला अशी वस्तुस्थिती आहे.

- (३) व (४) सदर प्रकरणी गट विकास अधिकारी, पंचायत समिती, भिवापूर यांनी पोलीस स्टेशन, सक्करदरा, जिल्हा नागपूर येथे भा.दं.वि. कलम ४२०, ४६८, ४७१, नुसार पोलीस गुन्हा दाखल केलेला असून पोलीस यंत्रणेमार्फत तपास सुरु आहे.
- (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मराठवाडा तसेच विदर्भाच्या काही भागातील जमीन अभयारण्यासाठी
मंजूर केल्याने तेथील नागरीकांमध्ये निर्माण झालेला असंतोष**

(९) * ५६५६ श्री.संतोष टारफे (कळमनुरी), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी), श्री.अब्दुल सत्तार (सिल्लोड), श्री.अमिन पटेल (मुंबादेवी), श्री.विजय वडेहीवार (ब्रम्हपूरी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) हिंगोली तालुक्यातील चार गावांमधील गावकऱ्यांच्या विरोधाला न जुमानता वन्यजीव अभयारण्य बनविण्याच्या हालचालींना वेग आला असून याकरिता सदरहू चार गावातील दोनशे हेक्टर जमीन सोडून द्यावी लागणार असल्याने तीनशेपेक्षा अधिक कुटुंबाचे संसार उघड्यावर येणार असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यासुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) तसेच, मराठवाडा व विदर्भाच्या सिमेवर असलेल्या इसापूर परिसरात शासनाने पक्षी अभयारण्य मंजूर केले असून याकरिता वनविभागाने पाहणी केली असून याकरिता सावरगाव, खानापूर, दुर्गसावंगी व टाकळी गांवातील गावकरी जमीन कसत असून त्या त्यांच्या नावावर देखील झाल्या आहेत असे असताना त्यांच्या जमिनी पक्षी अभयारण्याकरिता संपादीत केल्यास सदरहू कुटुंबे उघड्यावर येणार असल्याने शेतकऱ्यांनी या अभयारण्याला विरोध दर्शविला असूनही त्यास न जुमानता अभयारण्याचे काम सुरु केल्याने या शेतकऱ्यांमध्ये असंतोष निर्माण झाला असून याबाबत आवश्यक ती कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) पुसद वन विभागातील २४८३.७४ हेक्टर व हिंगोली वन विभागातील ४३९.५५ हेक्टर राखीव वनक्षेत्र, तसेच जलसंपदा विभागाने संपादीत केलेले ६३७.३४ हेक्टर व पुसद वन विभागातील २२०.०६ हेक्टर खाजगी क्षेत्र असे एकूण ३७८०.६९ हेक्टर क्षेत्र दिनांक २७.०८.२०१४ रोजी इसापूर वन्यजीव अभयारण्य म्हणून घोषित करण्यात आले आहे.

सदर इसापूर वन्यजीव अभयारण्यातील हिंगोली वनविभागातील ४३९.५५ हेक्टर राखीव वनातील २४०.६३२ हेक्टर क्षेत्रावर सावरगाव, खानापूर, दुर्गसावंगी व टाकळी या ४ गावातील लोकांनी अतिक्रमण केलेले आहे. त्यापैकी १७४.८१ हेक्टर वनजमिनीचे ७/१२ अतिक्रमकांना देण्यात आले आहेत.

सदर अतिक्रमित वन जमिनीच्या वैधानिक दर्जा व लोकांच्या हक्काबाबत चौकशी करण्यात येईल व त्यानंतरच संपादनाबाबत निर्णय घेण्यात येईल.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोर्लीपंचायत (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्रात
महिलांना सुविधा मिळत नसल्याबाबत**

(१०) * ११६३९ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) बोर्लीपंचायत (ता.मुरुड, जि.रायगड) येथील महिलांना प्राथमिक आरोग्य केंद्रात सोनोग्राफी, सिंझरींग, कुटुंबनियोजन सारख्या आवश्यक शस्त्रक्रिया व विविध सुविधा मिळत नसल्याने माणगाव किंवा अलिबाग एवढे दूर जावे लागत असल्याने मोठ्या प्रमाणावर महिलांना शारीरिक व मानसिक त्रास सहन करावा लागत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, महिलांच्या होणा-या गैरसोयीबाबत उक्त ठिकाणी प्राथमिक रुग्णालयाला ग्रामीण रुग्णालयाचा दर्जा मिळावा अशी मागणी गत दोन वर्षांपासून संबंधितांकडे करुनही अद्यापही आवश्यक ती कार्यवाही करण्यात आली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करुन आवश्यक ती कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे. सोनोग्राफी व सिंझरींग इत्यादी सुविधा प्राथमिक आरोग्य केंद्राच्या निकषामध्ये येत नसल्याने गुंतागुंत असलेल्या गरोदर मातांना केंद्राच्या रुग्णवाहिकेद्वारे उपजिल्हा रुग्णालय, श्रीवर्धन किंवा माणगांव येथे संदर्भित करण्यात येते.

(२) व (३) हे खरे आहे. बोर्लीपंचायत, ता.मुरुड, जि.रायगड येथील प्राथमिक आरोग्य केंद्राचे ग्रामीण रुग्णालयात श्रेणीवर्धन करण्याची मागणी ग्रामस्थांनी जिल्हा शल्य चिकीत्सक, रायगड यांचेकडे केली आहे. याबाबतच्या प्रस्तावाची उपसंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई मंडळ, ठाणे यांचे स्तरावर पडताळणी करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कोल्हापूर येथे राज्य कामगार विमा योजनेअंतर्गत १० कोटी रुपये खर्चून
बांधण्यात आलेल्या रुग्णालयाची इमारत विनावपर पडून असल्याबाबत**

(११) * ८५३२ श्री.सुरेश हाळवणकर (इचलकरंजी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) कोल्हापूर येथे राज्य कामगार विमा योजनेअंतर्गत १० कोटी रुपये खर्चून बांधण्यात आलेली इमारत गेली १० वर्षे विनावपर पडून आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर रुग्णालय सुरु न झाल्यामुळे कोल्हापूर जिल्ह्यातील कामगारांना उपचारासाठी पुणे व मुंबई येथे पाठवावे लागते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर इमारतीची दुरुवस्था झाली असून व साहित्याचे नुकसान होत आहे, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर इमारतीत रुग्णालय सुरु करणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे वा करण्यात येत आहे,
- (५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) अंशतः खरे आहे.

राज्य कामगार विमा महामंडळ, नवी दिल्ली, श्रम मंत्रालय, भारत सरकार यांच्यामार्फत रु. ७.५० कोटी खर्चाचे कोल्हापूर येथे राज्य कामगार विमा योजनेचे रुग्णालय १९९७ साली बांधण्यात आले असून राज्य कामगार विमा महामंडळास सदर इमारतीचे बांधकाम पूर्णत्वाचा महानगरपालिकेचा दाखला अद्याप प्राप्त न झाल्याने या ठिकाणी रुग्णालय सुरु करता आलेले नाही.

(२) अंशतः खरे आहे.

विमा रुग्णांना विशेषतः व अतिविशिष्ट वैद्यकीय उपचार कोल्हापूर येथेच पुरविता यावेत याकरिता खाजगी रुग्णालयांशी वेळोवेळी सामंजस्य करार (टाय-अप) करण्यात येतो.

(३) होय.

(४) रुग्णालय सुरु करता यावे यासाठी सन २०१० मध्ये ११८ पदांना मंजुरी दिली असून बांधकाम पूर्णत्वाचा दाखला प्राप्त करून घ्यावा म्हणून राज्य कामगार विमा महामंडळ, नवी दिल्ली, यांच्याकडे पाठपुरावा करण्यात येत आहे.

(५) इस्पितळाची इमारत ताब्यात नसल्याने विलंब होत आहे.

**मौजे परोटी (ता.किनवट, जि.नांदेड) येथे वनपरिक्षेत्र कार्यालय, इस्लापूर
येथील अधिकारी व कर्मचारी यांनी केलेला गैरव्यवहार**

(१२) * १४५८८ श्री.प्रदीप नाईक (किनवट) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे परोटी कार्यक्षेत्रातील (ता.किनवट, जि.नांदेड) इस्लापूर परिक्षेत्र कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी संगनमताने जमिनीच्या भोगवटा क्रमांकात फेरफार केल्याचे माहे डिसेंबर, २०१४ मध्ये वा त्या दरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर कार्यक्षेत्रातील भोगवटे जमीन नंबर २ असताना १ करून बनावट दस्तावेज तयार करून सागवान वृक्षांची तोड केली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर प्रकरणी सागवान वृक्षांची तोड करण्याची कारणे काय आहेत व ज्या अधिकारी व कर्मचा-यांनी संगनमताने भोगवटा जमिनीच्या दस्तावेजात फेरफार केला आहे अशा अधिकारी व कर्मचा-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्यापपर्यंत कोणतीच कारवाई केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) इस्लापूर वनपरिक्षेत्र कार्यालयातील अधिकारी व कर्मचारी यांनी भोगवटा क्रमांकात कोणताही फेरफार केलेला नाही.

(२) संबंधित अर्जदाराने तलाठी मौजे परोटी ता.इस्लापूर, जि.नांदेड यांचेकडून मौ.परोटी भोगवट जमीन नं. २ असताना १ करून बनावट दस्तावेज तयार करून सादर केल्यामुळे वृक्ष अधिकारी यांनी सागवान वृक्षांची तोड करण्यासाठी परवानगी दिलेली होती. त्याप्रमाणे सागवान वृक्षांची तोड झाली आहे.

(३) व (४) मौ.परोटी तांडा ता.किनवट, जि.नांदेड येथील भोगवट जमीन नं. २ असताना १ करून भोगवटा जमिनीच्या दस्तावेजात अनधिकृत फेरफार करणा-या संबंधित दोषी तलाठी यांना उपविभागीय, अधिकारी किन्नवट यांनी निलंबित केले असून त्यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशी सुरु आहे.

राज्यातील शासकीय व खाजगी रुग्णालयांमध्ये लहान बालकांच्या विषाणूजन्य रोगांवरील एमएमआर (गालगुंड, गोवर, जर्मन व्हिजल्स) लस उपलब्ध करून देण्याबाबत

(१३) * ७०६६ श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.राहुल जगताप (श्रीगोंदा), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.हसन मुश्रीफ (कागल) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील शासकीय व खाजगी रुग्णालयांमध्ये लहान बालकांच्या विषाणूजन्य रोगांची तपासणी करणारी एमएमआर (गालगुंड, गोवर, जर्मन व्हिजल्स) लस उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) सदरची एमएमआर लस इतर राज्यांमध्ये दिली जाते, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त प्रश्नी चौकशी केली आहे काय, चौकशीत काय आढळून आले व त्यानुसार आतापर्यंत कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) उक्त प्रश्नी अद्याप कोणतीही कार्यवाही केलेली नसल्यास, त्याची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत तसेच सदर प्रकरणी लवकरात लवकर निर्णय घेऊन त्याची अंमलबजावणी करण्यासंदर्भात आतापर्यंत कोणता पाठपुरावा केला वा करण्यात येत आहे ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

नियमित लसीकरण कार्यक्रमांतर्गत लहान मुलांच्या आजाराचे व मृत्युचे प्रमाण कमी करण्यासाठी बालकांना डीपीटी, पोलीओ, बीसीजी, कावीळ, गोवर व टीटी यांचे लसीकरण करण्यात येते. परंतु शासकीय व खाजगी रुग्णालयात एमएमआर ही लस शासनातर्फे उपलब्ध करून देण्यात आलेली नाही.

(२) लसीकरण हा कार्यक्रम केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार राबविला जातो. यामध्ये एमएमआर या लसीचा समावेश करण्यात आलेला नाही.

(३) व (४) केंद्र शासनाच्या लसीकरण धोरणानुसार सन २०१५-१६ मध्ये टप्प्याटप्प्याने एमएमआर ही लस राज्यात सुरु करण्यात येणार आहे.

**कणकवली (जि.सिंधुदुर्ग) उपजिल्हा रुग्णालयातील विविध समस्या
तसेच ट्रामा केअर सेंटर कार्यान्वित करण्यासंदर्भात**

(१४) * १५१३९ श्री.नितेश राणे (कणकवली) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कणकवली (जि.सिंधुदुर्ग) उपजिल्हा रुग्णालयातील विविध समस्या तसेच ट्रामा केअर सेंटर तातडीने कार्यान्वित करण्यासंदर्भात मा.सार्वजनिक आरोग्यमंत्री यांना दिनांक ५ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्यासुमारास तेथील ग्रामस्थांनी निवेदन दिले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, कणकवली उप जिल्हा रुग्णालयातील विविध सुविधा पुरविणे व ट्रामाकेअर सेंटर तातडीने कार्यान्वित करण्याबाबत शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येत आहे,

(३) नसल्यास, याबाबत होत असलेल्या विलंबाची कारणे काय आहेत?

डॉ. दीपक सावंत : (१) अशा प्रकारचे निवेदन प्राप्त झाल्याचे आढळून आले नाही.

(२) व (३) उपजिल्हा रुग्णालय, कणकवली येथे सी.आर्म. मशिन, सीआर्म ओटी टेबल, मॉनिटर, अॅनास्थेसिया मशिन इत्यादी साधन सामुग्री उपलब्ध झालेली असून ट्रामा केअर युनिटच्या पदनिर्मितीच्या प्रस्तावाच्या अनुषंगाने शासनस्तरावर कार्यवाही सुरु आहे.

**सिकलसेल या रक्तातल्या पेशींना होणा-या आजाराने
विदर्भातील ११ जिल्हे प्रभावित असल्याबाबत**

(१५) * ८५९९ श्री.संजय सावकारे (भुसावळ), श्री.सुनिल शिंदे (वरळी), श्री.भीमराव धोंडे (आष्टी) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिकलसेल या रक्तातल्या पेशींना होणा-या आजाराने विदर्भातील ११ जिल्हे प्रभावित आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, शासनाने त्यांच्या उपचारासाठी वरदान असलेली म्यॉलक्युलर जेनेटिक लॅबॉरेटरी (एमजीएल) पुणे व मुंबईत मंजूर केली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, उक्त बाब १ व २ नुसार चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (४) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने एमजीएल नागपूरात स्थापन करण्याबाबत कोणती कार्यवाही करणार आहे वा केली आहे,
- (५) नसल्यास, कार्यवाहीस होणा-या विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे खरे आहे. राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सिकलसेल आजार नियंत्रण कार्यक्रम सन २००८ पासून टप्प्याटप्प्याने राज्यातील २१ जिल्ह्यांमध्ये राबविण्यात येत असून यामध्ये विदर्भातील ११ जिल्ह्यांचा समावेश आहे.

(२) हे खरे नाही.

वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाच्या अधिपत्याखालील सर जी.जी. समुह रुग्णालये, मुंबई येथे प्रधान मंत्री, स्वास्थ्य सुरक्षा योजनेतर्गत जीवरसायनशास्त्र विभागात तशा पध्दतीची अद्यावत प्रयोगशाळा निर्माण करण्यात आली आहे.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) शासकीय वैद्यकीय रुग्णालय, नागपूर येथे सिकलसेलग्रस्त रुग्णांसाठी मॉलिक्युलर जेनेटिक लॅबॉरेटरी सुरु करण्याबाबतची कार्यवाही वैद्यकीय शिक्षण व औषधी द्रव्ये विभागाकडून सुरु आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मुंबई-आग्रा राष्ट्रीय महामार्गावर अपघातग्रस्तांना तातडीची मदत मिळण्यासाठी
उपलब्ध करून दिलेल्या रुग्णवाहिका नादुरुस्त असल्याबाबत**

(१६) * ६९४१ श्री.संदीप नाईक (ऐरोली), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मुंबई-आग्रा राष्ट्रीय महामार्गावर होणा-या अपघातातील जखमींना तातडीने मदत मिळावी यासाठी शहापूर उपजिल्हा रुग्णालयाला राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानांतर्गत चार रुग्णवाहिका उपलब्ध करून देण्यात आल्या आहेत, हे खरे आहे काय,

- (२) असल्यास, उक्त चारही रुग्णवाहिका नादुरुस्त असल्यामुळे अपघातातील अत्यवस्थ व गंभीर जखमींना ठाणे, मुंबई येथील रुग्णालयात वैद्यकीय उपचारासाठी रुग्णवाहिका उपलब्ध होत नसल्याची बाब माहे नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, या चारही नादुरुस्त रुग्णवाहिका तातडीने दुरुस्त करून घेण्याबाबत किंवा पर्यायी रुग्णवाहिकांची व्यवस्था करण्याबाबत काय कार्यवाही करण्यात आली आहे,
- (४) अद्यापी कार्यवाही करण्यात आली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

(२) हे अंशतः खरे आहे.

नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये ३ रुग्णवाहिका चालू स्थितीत होत्या व १ रुग्णवाहिका टायर अभावी बंद होती.

(३) उपसंचालक आरोग्य सेवा परिवहन, पुणे यांचेकडून दिनांक ९.१२.२०१४ रोजी टायर उपलब्ध झाले असून टायर बदलून सदर रुग्णवाहिका चालू स्थितीत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यात कर्नाटक आणि केरळच्या धर्तीवर हत्ती ग्राम उभारण्याबाबत

(१७) * ८७७९ श्रीमती संध्यादेवी देसाई-कुपेकर (चंदगड), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.प्रकाश आंबिटकर (राधानगरी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यात कर्नाटक आणि केरळच्या धर्तीवर हत्ती ग्राम उभारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) तसेच कोल्हापूर जिल्ह्यातील तिलारी येथे कोल्हापूर वन विभागाकडून हत्तीग्राम स्थापण्याचा प्रस्ताव शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे ही खरे आहे काय
- (३) असल्यास, सदर विचाराधीन बाबीवरील शासनाचा विचार पूर्ण झाला आहे काय,
- (४) असल्यास, हत्तीपासून नुकसान होणाऱ्या जिल्ह्यात हत्ती ग्राम उभारणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (५) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) हे खरे नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

मुंबई बोरिवली (पुर्व) येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील तुलसी तलाव परिसरात ९ माकडांचे मृतदेह आढळून आल्याबाबत

(१८) * १४१७१ श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा

खुलासा करतील काय :-

(१) मुंबई बोरिवली (पुर्व) येथील संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील तुलसी तलाव परिसरात ९ माकडांचे मृतदेह दिनांक ८ फेब्रुवारी, २०१५ रोजी वा त्या दरम्यान आढळल्याचे निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त माकडांचा मृत्यू संशयास्पद असून या ठिकाणी काही पक्षी (घार, कावळे) हे ही मृत आढळले आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मुक्या प्राण्यांचा अशा प्रकारे मृत्यू झाल्याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(४) असल्यास, चौकशीत काय आढळून आले व सदर प्राण्यांच्या रक्षणासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली वा करण्यात येणार आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) दिनांक ०८.०२.२०१५ रोजी संजय गांधी राष्ट्रीय उद्यानातील तुलसी तलाव परिसरात ९ माकडांचे मृतदेह आढळून आले आहेत. या ठिकाणी काही पक्षी (घार, कावळे) मृत आढळलेले नाहीत तथापि माकडांचा मृत्यू संशयास्पद आहे, हे खरे आहे.

(३) व (४) पशुवैद्यकीय महाविद्यालय, मुंबई यांच्या तज्ञ पशुवैद्यक यांनी शवविच्छेदन केले असता सदर माकडांचा मृत्यू हा विषबाधेमुळे झाल्याचे निदर्शनास आले आहे. तसेच सदर माकडांचा व्हिसेरा न्यायसहाय्यक वैज्ञानिक प्रयोगशाळा कलिना, मुंबई येथे पाठविण्यात आला आहे.

गुप्तरीत्या मिळालेल्या माहितीच्या आधारे माकडांच्या मृत्यूप्रकरणी दिनांक १७.०२.२०१५ रोजी श्री. आनंद नामदेव पडीयाळ या इसमास अटक करण्यात आली असून त्यास दिनांक १८.०२.२०१५ रोजी न्यायलयात हजर करण्यात आले असून दिनांक २०.०२.२०१५ रोजी न्यायालयीन कोठडीचे आदेश दिले असून आरोपीला जामिनावर सोडण्यात आले आहे.

वन्यप्राण्यांचे संरक्षणासाठी खालीलप्रमाणे उपाययोजना करण्यात आल्या आहेत.

- नियंत्रण कक्ष २४ तास कार्यान्वित असणे.
- नवीन ०३ तपासणी नाके उभारण्यात आले आहेत.
- वनक्षेत्रात अवैध घटना निदर्शनास आल्यास तात्काळ नियंत्रण कक्षाशी संपर्क साधण्यासाठी रेडिओ ट्रॅकिंग (Wireless Communication) सुविधा कार्यान्वित करण्यात आली आहे.
- मुख्य प्रवेशद्वार तसेच तुमणीपाडा येथे तपासणी नाक्यावर CCTV कॅमेरे बसविण्यात आले आहेत.

माथेरान (जि.रायगड) येथे वन विभागाची परवानगी न घेता झाडे तोडल्याबाबत

(१९) * १४८७७ श्री.दिलीप वळसे-पाटील (आंबेगाव), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र

आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सर्वोच्च न्यायालयाने माथेरान (जि.रायगड) पर्यावरण दृष्ट्या संवेदनशील जाहिर केले असून तेथे कोणतेही झाडे तोडण्यास परवानगी नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, माथेरानमध्ये अमन लॉज रेल्वे स्थानकाजवळ रेल्वे प्रशासनाने ह्या परिसरातील बेसुमार झाडे तोडली आहेत, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, ही झाडे तोडण्यासाठी रेल्वे प्रशासनाने वन विभागाकडे परवानगी मागितली होती काय,
- (४) नसल्यास, वन विभागाची परवानगी न घेता झाडे तोडल्या प्रकरणी रेल्वे प्रशासनावर कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार :

- (१) पर्यावरण व वनविभागाच्या दिनांक ४.२.२००३ च्या परिपत्रकान्वये माथेरान हे पर्यावरणदृष्ट्या संवेदनशील म्हणून घोषित करण्यात आले आहे. त्यातील कलम ३ नुसार वन जमिनीवरील वृक्ष तोडीस परवानगी देण्याबाबत महाराष्ट्र शासन व खाजगी आणि महसूल विभागातील जमिनीवरील वृक्षतोडीस परवानगी देण्याकरीता जिल्हाधिकारी सक्षम आहेत.
- (२) व (३) रेल्वे प्रशासनाने भारतीय रेल्वे अधिनियम १९८९ चे कलम १४(१) नुसार त्यांना असलेल्या अधिकारान्वये माथेरान मधील अमन लॉज रेल्वे स्थानकाजवळ रेल्वे प्रशासनाच्या हद्दीतील जागेवरील १९ वृक्ष तोडलेले आहेत.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**औसा तालुक्यात (जि.लातूर) १०८ ग्रामपंचायतीच्या कर्मचा-यांना
१४ महिन्यांपासून वेतन मिळाले नसल्याबाबत**

(२०) * १०९३१ श्री.बसवराज पाटील (औसा), श्री.त्र्यंबकराव भिसे (लातूर ग्रामीण) :

सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) औसा तालुक्यात (जि.लातूर) १०८ ग्रामपंचायती असून तेथे १८३ कर्मचारी कार्यरत असून त्यांना तब्बल १४ महिन्यांपासून मासिक वेतन मिळालेले नाही, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, गावच्या लोकसंख्येनुसार शासनाने वेतन ठरवून दिलेले असतानाही अद्यापी त्यांची अंमलबजावणी झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, कामगार कायद्यानुसार राहणीमान भत्ता न दिलेल्या ग्रामपंचायतीवर फौजदारी गुन्हे नोंदवावे, भविष्यनिर्वाह निधी स्वहिस्सा व ग्रामपंचायतीचा हिस्सा न भरलेल्या ग्रामसेवकावर कायदेशीर कारवाई करणे, शासनाकडून मिळणारे कर्मचा-यांचे वेतन हे कर्मचा-यांच्या वैयक्तिक खात्यावर जमा करावे आदीसह विविध मागण्यासाठी महाराष्ट्र राज्य

ग्रामपंचायत कर्मचारी महासंघाने दिनांक १२ जानेवारी, २०१५ पासून पंचायत समिती कार्यालयासमोर बेमुदत उपोषण करण्याचा निर्धारही केलेला होता, हे ही खरे आहे काय,
 (४) असल्यास, मागील १४ महिन्यांपासूनचा थकलेला पगार ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना लवकरात लवकर मिळण्याच्या दृष्टीने कोणती कार्यवाही केली आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

(२) हे खरे नाही.

(३) होय हे खरे आहे.

(४) ग्रामपंचायत कर्मचा-यांना थकीत राहिलेला पगार देण्याबाबत ग्रामसेवक / ग्राम विकास अधिकारी यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, लातूर यांचेमार्फत सूचना देण्यात आल्या आहेत.

शहरांतील सुमारे ३० टक्के महिलांना स्तनांच्या कर्करोगाचा धोका असल्याची माहिती पुण्यातील एका खाजगी संस्थेने केलेल्या सर्वेक्षणातून निदर्शनास आल्याबाबत

(२१) * १४५१८ श्रीमती माधुरी मिसाळ (पर्वती), श्री.जगदीश मुळीक (वडगाव शरी), श्री.योगेश टिळेकर (हडपसर), श्री.भिमराव तापकीर (खडकवासला) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) शहरांतील सुमारे ३० टक्के महिलांना स्तनांच्या कर्करोगाचा धोका असल्याची माहिती पुण्यातील एका खाजगी संस्थेने केलेल्या सर्वेक्षणातून माहे फेब्रुवारी, २०१५ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या आजारावरील उपचारासाठी मोठा खर्च होतो, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,

(४) अद्याप कोणतीही कार्यवाही केली नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय.

(२) व (३) हे खरे आहे. तथापि सदर आजारावरील उपचार शासकीय रुग्णालयांमध्ये मोफत करण्यात येतात. पुढील आवश्यक उपचारासाठी रुग्णांना शासकीय वैद्यकीय महाविद्यालय किंवा विभागीय कर्करोग संदर्भ सेवाकेंद्राकडे संदर्भित केले जाते. तसेच पात्र लाभार्थ्यांना राजीव गांधी जीवनदायी आरोग्य योजनेमध्ये सुध्दा मोफत उपचार उपलब्ध आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवळी ते ठुणावे (ता.वाडा, जि.पालघर) या रस्त्यांचे
खडीकरण व डांबरीकरण करण्याबाबत

(२२) * १४२३४ श्री.पांडुरंग बरोरा (शहापूर), श्री.रमेश कदम (मोहोळ), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) देवळी ते ठुणावे (ता.वाडा, जि.पालघर) या रस्त्यांच्या खडीकरण व डांबरीकरण करण्याच्या कामास सन २०१३-१४ मध्ये शासनाने मंजूरी दिली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या रस्त्यांची कामे न करता ठेकेदारांनी सार्वजनिक बांधकाम विभागाच्या अधिका-यांशी संगनमत करून ३० लाख रुपयांचे देयक काढून गैरव्यवहार केला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात चौकशी करण्यात आली आहे काय, त्यात काय आढळून आले व तदनुसार पुढे संबंधितांविरुद्ध शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

खडवली ग्रामपंचायत (ता.कल्याण, जि.ठाणे) हद्दीतील अनधिकृत बांधकामाबाबत

(२३) * ७३०७ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) खडवली ग्रामपंचायत (ता.कल्याण, जि.ठाणे) हद्दीमध्ये बांधण्यात आलेल्या ५२ अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई करण्याचे आदेश मुंबई उच्च न्यायालयाने दिनांक २४ फेब्रुवारी, २०११ रोजी दिलेले असतांना सुध्दा आजतागायत सदर अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई झालेली नसून या उलट भातसा नदी किनारी शेतजमिनीवर नव्याने अनेक ठिकाणी अनधिकृत बांधकामे होत असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीअंती अनधिकृत बांधकामांवर कारवाई न करणा-या संबंधित अधिकारी व स्थानिक लोकप्रतिनिधींवर (सरपंच) कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) अंशतः खरे आहे,

(२) होय.

(३) संबंधित ग्राम विकास अधिकारी, श्री.एम.के. उबाळे यांचे कर्तव्यात कसूर व हजगर्जीपणाबाबत त्यांना मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परीषद ठाणे यांचे आदेश क्र.जा.क्र.-ठाजिप/ग्रापं/आस्था-१/२०१५/२२०, दिनांक १७.०३.२०१५ नुसार निलंबित करण्यात आले असून त्यांचे विरुद्ध विभागीय चौकशी करण्यात येत आहे. तसेच संबंधित सरपंच यांचेविरुद्ध महाराष्ट्र ग्रामपंचायत अधिनियम १९५८ चे कलम ३९ (१) अन्वये कारवाई करण्यात येत आहे.

(४) अशी बाब नाही.

नागपूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत प्रशासनाची पुर्व परवानगी न घेता

अनेक कंपन्यांचे मोबाईल टॉवर उभारले जात असल्याबाबत

(२४) * १५२०८ श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), डॉ.आशिष देशमुख (काटोल) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नागपूर जिल्ह्यातील ग्रामपंचायत प्रशासनाची पुर्व परवानगी न घेता अनेक कंपन्यांचे मोबाईल टॉवर उभारले जात असल्याबाबतचे वृत्त दिनांक २३ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, मुंबई ग्रामपंचायत अॅक्ट १९५८ नुसार व्यावसायिक दृष्टीकोनातून ग्राम हद्दीत उभारले गेलेले कारखाने, कंपनीचे मोबाईल टॉवर याबाबत ग्रामपंचायतीची पुर्व परवानगी घेणे बंधनकारक असतांना सुध्दा अनेक कंपन्यांनी परवानगी न घेता टॉवर उभारले, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या मोबाईल कंपनीच्या टॉवरमुळे मानवी आरोग्याला व पर्यावरणाला मोठा धोका निर्माण होत असतांना सुध्दा लोकवस्तीच्या ठिकाणी मोबाईल टॉवर उभारले जात आहेत, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, याबाबत ग्रामपंचायतीच्या प्रशासनाकडून कारवाई होणे बंधनकारक असतांना सुध्दा कुठलीही कार्यवाही करण्यात येत नाही, हे ही खरे आहे काय,

(५) असल्यास, ग्रामपंचायतीच्या प्रशासनावर व मोबाईल टॉवरच्या कंपन्यांविरुद्ध गुन्हा दाखल करून कायदेशीर कारवाई करण्यात आली आहे काय,

(६) नसल्यास, कारवाई न करण्याची कारणे काय ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१), (२) व (३) नाही.

(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बिबटे अपघातात मरण पावण्याचे तसेच मनुष्यवस्तीकडे
येण्याचे प्रमाण वाढल्याबाबत**

(२५) * १०३५० प्रा.विरेंद्र जगताप (धामणगाव रेल्वे), अॅड.यशोमती ठाकूर (सोनावणे)

(तिवसा) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) राज्यातील अभयारण्य, राष्ट्रीय उद्याने, जंगलातील संपुष्टात येणारे भक्ष्य, जानेवारीतच आटलेले पाणवठे व बिबट्यांची वाढलेली संख्या यामुळे बिबटे अपघातात मरण पावण्याचे तसेच मनुष्यवस्तीकडे येण्याचे प्रमाण वाढले असल्याचे दिनांक ३१ जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने काय उपाययोजना केल्या आहेत वा करण्यात येत आहे,

(३) अद्याप, उक्त प्रश्नाबाबत कोणतीच उपाययोजना केली नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) राज्यातील मांसभक्षी प्राण्यासाठी अभयारण्य, राष्ट्रीय उद्याने व जंगलात मुबलक प्रमाणात भक्ष उपलब्ध असते. बारमाही पाण्याचे अस्तित्व असलेले नैसर्गिक पाणवठे आहेत. तसेच अनेक ठिकाणी वनतलाव / खोदतळे बांधणे, कृत्रिम पाणवठे, (सिमेंट टाके बांधणे) तयार करण्यात आलेले आहेत. बिबट्यांचा नैसर्गिक अधिवास जंगलामध्ये व जंगलालगतच्या परिसरात असतो. मनुष्य वस्तीतील मोकट कुत्रे, डुकरे व इतर पाळीव प्राणी हे सहजरीत्या मिळणारे भक्ष असल्याने बिबटे मनुष्य वस्तीकडे येतात. वस्तीकडे येण्याकरिता रस्ता ओलांडताना वाहनामुळे काही प्रमाणात अपघात होत असतात.

ज्या भागात बिबट्यांचे अस्तित्व आहे त्या क्षेत्राजवळ वाहनांची गती नियंत्रीत ठेवण्याच्या दृष्टीने माहिती फलक तयार करून जनजागृती अभियान राबवण्यात येते, गती अवरोधक लावणे इत्यादी आवश्यक त्या उपाययोजना करण्यात येतात.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

**कुडाळ माणगांव खो-यातील (जि.सिंधुदुर्ग) निळेली धरणाच्या
बंधा-याचे काम निकृष्ट दर्जाचे झाल्याबाबत**

(२६) * ८०१५ श्री.वैभव नाईक (कुडाळ) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) कुडाळ माणगांव खो-यातील (जि.सिंधुदुर्ग) निळेली येथे चाळीस वर्षापूर्वी बांधण्यात आलेल्या लघुपाटबंधारे प्रकल्प अंतर्गत धरणाच्या मुख्य गेटला गळती लागल्याने पाणी वाया जात असल्याचे माहे डिसेंबर २०१४ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, गेल्या वर्षी या धरणाच्या बंधारा दुरुस्ती व मजबुतीकरणाच्या कामासाठी कोट्यावधी रूपये खर्च करूनही ह्या धरणाच्या बंधा-याचे काम निकृष्ट झाल्यामुळे धरणाचे अस्तित्व धोक्यात आले आहे, हे खरे आहे काय,

- (३) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय, त्यात काय आढळून आले,
 (४) तदनुसार पुढे कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
 (५) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) हे अंशतः खरे आहे.

मुख्य विमोचक गेट च्या हॉईस्ट मेकॅनिझमचे वेल्डींग तुटल्याने विमोचक द्वार पूर्ण बंद होत नव्हते व त्यामुळे विमोचक द्वारातून पाण्याची गळती होत होती, दि. १५ डिसेंबर, २०१४ रोजी सदरची दुरुस्ती केल्यानंतर गळती पूर्णपणे थांबली आहे.

(२) नाही.

(३), (४) व (५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पाच्या (जि.अमरावती) परीसरात
 अवैधरित्या उत्खनन करण्यात येत असल्याबाबत**

(२७) * १५१३१ डॉ.अनिल बोंडे (मोर्शी) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पाच्या (जि.अमरावती) परीसरात अवैधरित्या उत्खनन करण्यात येत आहे, हे खरे आहे काय,
 (२) असल्यास, सिपना व गुगामल वन्यजीव विभागातील भंवर नदीच्या अस्तीत्वाला अवैध उत्खननामुळे धोका निर्माण झाला आहे, हे ही खरे आहे काय,
 (३) असल्यास, अवैध उत्खनन तसेच वनसंपत्तीची चोरी याकडे दुर्लक्ष करणा-या वनविभागाच्या अधिका-यांवर शासनाने कोणती कारवाई केली वा करण्यात येणार आहे ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) मेळघाट व्याघ्र प्रकल्पातील सिपना वन्यजीव विभाग अंतर्गत चौराकुंड वनपरिक्षेत्रातील खापरा नदीचे पात्रात रेती उत्खननाच्या २ व गुगामल वन्यजीव विभाग अंतर्गत हरिसाल वनपरिक्षेत्रात भंवर नदीत रेती, माती व दगड उत्खननाच्या ९ अशा एकूण ११ घटना निदर्शनास आल्या आहेत. सदर प्रकरणी प्रथम गुन्हा रिपोर्ट जारी करण्यात आला आहे.

(२) हे खरे नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

चंद्रपूर जिल्हा परिषद अंतर्गत येणा-या सर्व अंगणवाड्यांच्या बांधकामासाठी निधी उपलब्ध करून दिला असतांनाही अद्यापही अंगणवाड्यांची बांधकामे प्रलंबित असल्याबाबत

(२८) * ५४८० श्री.विजय वडेडीवार (ब्रम्हपूरी), अॅड.यशोमती ठाकूर (सोनावणे) (तिवसा), श्रीमती निर्मला गावित (इगतपूरी) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) चंद्रपूर जिल्हा परिषद अंतर्गत येणा-या चंद्रपूर, सावली, ब्रम्हपूरी, जिवती, सिंदेवाही, कोरपना, बल्लारपूर, राजूरा, भद्रावती, नागभीड या तालुक्यातील सुमारे ९१ ग्रामपंचायतीला अंगणवाड्यांची बांधकामे करण्यासाठी निधी उपलब्ध करून दिला असतांनाही अद्यापही अंगणवाड्यांची बांधकामे करण्यात आलेली नसल्याची माहिती दिनांक १० जानेवारी, २०१५ रोजी वा त्या सुमारास निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, अंगणवाड्यांची बांधकामे करण्यासाठी ग्रामपंचायतीला देण्यात आलेला निधी जिल्हा परिषदेच्या महिला व बालकल्याण विभागाने परत मागितलेला आहे, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, मंजूर असलेल्या अंगणवाड्यांची बांधकामे तातडीने करण्यासाठी राज्य शासनाने कोणती कार्यवाही केलेली आहे वा करण्यात येत आहे,

(४) नसल्यास, याबाबत होणा-या विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय, हे खरे आहे.

(२) होय, हे खरे आहे.

वित्त विभागाच्या दि. ६ जून, २००८ च्या शासन निर्णयान्वये निधी वितरीत केलेल्या व पुढील एका आर्थिक वर्षात निधी अखर्चित राहिल्यास शासनखाती जमा करणे बंधनकारक असल्याचे निर्देश देण्यात आले आहेत.

(३) मंजूर असलेल्या अंगणवाडी इमारत बांधकामाबाबत अडचणीच्या ग्राम पंचायत स्तरावर निपटारा करून, अंगणवाडी इमारत बांधकामे तातडीने सुरु करण्याबाबत संबंधित ग्राम पंचायतींना विभागीय स्तरावरून निर्देश देण्यात आलेले आहेत.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रामनगर (जि.जालना) येथील ग्रामसेवकाने गायरान जमिनी मध्ये आर्थिक गैरव्यवहार केल्याबाबत

(२९) * ७८०८ श्री.अर्जुन खोतकर (जालना) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रामनगर (जि.जालना) येथील गायरान जमिनी ग्रामसेवकाने थेट लोकांच्या नावे करून दिल्याचे माहे डिसेंबर, २०१४ वा त्या सुमारास निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, ग्रामसेवक ए.पी.काळे यांनी सरकारी गावठान जमीन आर्थिक हितसंबंध डोळ्यासमोर ठेवून चुकीच्या पध्दतीने लोकांच्या नावे करून मोठा गैरव्यवहार केला, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, जमिनी नावे करण्यासाठी संबंधित कार्यालयाकडून अकृषक परवाना घेणे बंधनकारक असताना देखिल नियमबाह्य पध्दतीने नमुना नं.८ देण्यात आला, हे ही खरे आहे काय,

(४) असल्यास, उक्तप्रकरणी संबंधिताविरुद्ध काय कारवाई केली वा करण्यात येत आहे ?

(५) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) (२) (३) व (४) ग्रामपंचायत रामनगर येथील तत्कालीन ग्रामविकास अधिकारी यांनी जमिनीच्या नोंदी संदर्भात अनियमितता केल्याचे आढळून आले आहे. यास्तव संबंधित ग्रामविकास अधिकारी यांना दिनांक २६.२.२०१५ रोजी निलंबित करण्यात आले असून त्यांचेविरुद्ध भा.द.वि. कलम ४०९, ४२०, ४७१, ४७४ अंतर्गत पोलीस ठाणे मौजेपुरी येथे गुन्हा दाखल करण्यात आला आहे. तसेच त्यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशीची कारवाई सुरु करण्यात आली आहे.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

संगमेश्वर (जि.रत्नागिरी) पंचायत समितीमध्ये सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात शेतक-यांसाठीच्या साहित्य वाटपात झालेला गैरव्यवहार

(३०) * ७६३९ श्री.धैर्यशील पाटील (पेण), श्री.सुभाष उर्फ पंडितशेठ पाटील (अलिबाग) :

सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) संगमेश्वर (जि.रत्नागिरी) पंचायत समितीमध्ये शेतक-यांना सन २०१३-१४ या आर्थिक वर्षात ५० टक्के अनुदान व ५० टक्के शेतक-यांचा सहभाग या योजनेतून साहित्याचे वाटप करण्यात आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, या अनुदान वाटपातून शेतक-यांचा सहभाग असलेली ५० टक्के रक्कम ही कृषी अधिका-यांनी पंचायत समितीमध्ये जमा न करता स्वतःच्या ताब्यात बेकायदेशीररित्या ठेवली, हे खरे आहे काय,

(३) असल्यास, या प्रकरणी संबंधित कृषी अधिकारी यांचे विरुद्ध कोणती कारवाई करण्यात आली,

(४) अद्याप, कोणतीच कारवाई करण्यात आली नसल्यास, त्याबाबतची कारणे कोणती ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) हे खरे आहे.

(२) हे खरे आहे.

तथापि, श्री.कणसे, कृषी अधिकारी यांनी स्वतःकडे ठेवून घेतलेली रक्कम रु.१८,३६,५९८/- दि. ९/१०/२०१४ रोजी भरणा केलेली आहे.

(३) व (४) संबंधित कृषी अधिकारी श्री.आर.व्ही.कणसे यांना सेवेतून निलंबित करण्यात आले असून त्यांची खातेनिहाय चौकशी करण्यात येत आहे.

**कोरेगाव (जि.सातारा) ग्रामपंचायत हद्दीत प्रशासकीय कार्यालये
एकाच इमारतीत उभारण्याबाबत**

(३१) * ९००२ श्री.शशिकांत शिंदे (कोरेगाव), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा), श्री.भास्कर जाधव (गुहागर), श्री.अवधूत तटकरे (श्रीवर्धन) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सातारा जिल्ह्यातील कोरेगाव ग्रामपंचायत हद्दीत प्रशासकीय कार्यालये एकाच इमारतीत उभारण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर विचाराधीन बाबीवरील शासनाचा विचार पूर्ण झाला आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यानुसार कोरेगाव ग्रामपंचायत हद्दीत प्रशासकीय कार्यालयासाठी निधी उभारून इमारत बांधणेबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) अद्याप कोणतीच कार्यवाही केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) नाही.

- (२) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (३) प्रश्न उद्भवत नाही.
- (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

गोसेखुर्द प्रकल्पग्रस्तांच्या उपजीविकेसाठी रोजगाराचे स्वतंत्र धोरण आखण्याबाबत

(३२) * १४५७० श्री.सुधाकर कोहळे (नागपूर दक्षिण), श्री.कृष्णा खोपडे (नागपूर पूर्व), श्री.विकास कुंभारे (नागपूर मध्य), श्री.सुधाकर देशमुख (नागपूर पश्चिम) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) गोसेखुर्द प्रकल्पांतर्गत सुमारे २०० गावे बाधित झाली आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पांतर्गत बुडीत क्षेत्रात आलेल्या गावांमधील प्रकल्प बाधित लोकांच्या उपजीविकेचे साधन असलेला पिढीजात रोजगार बुडाला असून त्यांचेवर उपासमारीची वेळ आली, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, त्यांच्या उपजीविकेसाठी रोजगार उपलब्ध व्हावा यादृष्टीने शासनाने आजवर रोजगाराभिमुख धोरण आखले नाही, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शासन असे रोजगाराभिमुख धोरण आखणार आहे काय व केव्हापर्यंत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१) नाही.

गोसीखुर्द प्रकल्पाच्या बुडीत क्षेत्रात ८५ गावे व १८४ गावांच्या शिवारातील शेत जमिनी बाधित होत आहेत.

(२) व (३) हे खरे नाही.

गोसीखुर्द प्रकल्पग्रस्तांना शासन निर्णय रु. १५२ कोटी व रु. ११९९.६० कोटी इतक्या रक्कमेचे विशेष आर्थिक पॅकेज मंजूर करण्यात आले आहे. यामध्ये पर्यायी रोजगार उपलब्ध व्हावा म्हणून आर्थिक अनुदान व नोकरी ऐवजी एकमुस्त रक्कम देण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

रत्नागिरी येथील जिल्हा शासकीय रुग्णालयामध्ये

अनेक पदे रिक्त असल्याबाबत

(३३) * १२४०५ श्री.राजन साळवी (राजापूर) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) रत्नागिरी येथील जिल्हा शासकीय रुग्णालयामध्ये वैद्यकीय अधिकारी नसल्यामुळे खेड्यापाड्यातून येणा-या रुग्णांची गैरसोय होत असून जिल्हा रुग्णालयात वर्ग १-१५, वर्ग २-०८, वर्ग ०३-५८ वर्ग ०४-३३ अशी एकूण ११४ पदे रिक्त असल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ मध्ये निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उपरोक्त जिल्हा रुग्णालयातील रिक्त पदे तात्काळ भरण्याबाबत दिनांक १५ डिसेंबर, २०१४ रोजी मा.सार्वजनिक आरोग्य मंत्री यांना पत्रव्यवहार करूनही अद्यापी कोणतीच कार्यवाही झालेली नाही, हे ही खरे आहे काय,

(३) असल्यास, सदर रिक्त पदे तात्काळ भरण्याबाबत शासन स्तरावर कोणती कार्यवाही करण्यात आली आहे वा येत आहे,

(४) नसल्यास, त्याची कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) हे अंशतः खरे आहे.

जिल्हा रुग्णालय, रत्नागिरी येथे एकूण ४०८ मंजूर पदांपैकी ११० पदे रिक्त आहेत मात्र उपलब्ध वैद्यकीय अधिकारी तसेच इतर कर्मचा-यांमार्फत रुग्णांना आरोग्य सुविधा उपलब्ध करून देत असल्यामुळे रुग्णांची गैरसोय होत नाही.

(२) व (३) मा.विधान सभा सदस्य यांचे पत्र प्राप्त झाले आहे. राज्यातील जिल्हा रुग्णालय, उपजिल्हा व ग्रामीण रुग्णालयातील वर्ग -१ व वर्ग-२ मधील रिक्त पदे भरण्याबाबतची कार्यवाही शासनस्तरावर करण्यात येत आहे. तर वर्ग-३ व वर्ग-४ मधील रिक्त पदे भरण्याबाबत उपसंचालक, आरोग्य सेवा, मुंबई मंडळ, ठाणे यांच्या स्तरावर कार्यवाही करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**शिरूर (जि. पुणे) पंचायत समितीमधील शिक्षकांच्या बदल्यांमध्ये
आर्थिक गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

- (३४) * ६३१८ श्री.बाबुराव पाचर्णे (शिरूर) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-
- (१) शिरूर (जि.पुणे) पंचायत समिती मध्ये दिनांक ६ ऑगस्ट, २०१४ रोजी वा त्या दरम्यान शिक्षकांच्या ऑनलाईन बदली प्रक्रियेचे छायाचित्रण करणे आवश्यक असतांना ते न करता ही प्रक्रिया राबविली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, सदर बदल्यांमध्ये शिरूर तालुक्यातील रिक्त असणाऱ्या जागांपैकी काही जागा दाखविल्या गेल्या नाहीत व गैरहजर असतांना शिक्षकांवर कारवाई करण्याऐवजी सोयीच्या ठिकाणी तोंडी आदेशाने नियुक्ती देण्यात आल्या, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, माहे डिसेंबर, २०१४ च्या दरम्यान गटविकास अधिकारी शिरूर यांनी आर्थिक व्यवहार करून अनेक शिक्षकांना पुर्वीची तारीख टाकून दुस-या शाळांवर रुजू होण्याचे फेर आदेश दिले, हे खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, शिरूर तालुक्यात शिक्षकांच्या अनेक जागा रिक्त असतांना अनेक शिक्षक पंचायत समिती कार्यालयात गटविकास अधिका-यांच्या मर्जीने काम करत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (५) असल्यास, याबाबत शासन स्तरावरून कोणती कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) दिनांक ६.८.२०१४ रोजी पुणे जिल्ह्यात शिरूर तालुक्यातील शाळामधील पटसंख्या विचारात घेऊन अतिरिक्त झालेल्या शिक्षकांच्या समुपदेशनाद्वारे समायोजनाची कार्यवाही शिरूर, पंचायत समितीचे सभापती, उपसभापती यांच्या उपस्थितीत करण्यात आली आहे. सदरहु प्रक्रिया केवळ पटसंख्येनुसार अतिरिक्त ठरलेल्या शिक्षकापुरती मर्यादित असल्याने शासन निर्णयात अशा समुपदेशनाच्या कार्यवाहीच्या अनुषंगाने छायाचित्रण करावे, अशी तरतूद नाही.

(२) समुपदेशनाद्वारे समायोजनाची प्रक्रीया करताना दुर्गम भागामधील द्विशिक्षकी शाळामधील दोन्ही पदे रिक्त असल्याने ती प्राधान्याने भरली जावीत या हेतुने प्रत्यक्षात वर्गखोली उपलब्ध नसलेल्या व रस्त्यावरील सोयीच्या ७ शाळामधील रिक्त पदे समायोजन प्रक्रियेमध्ये दर्शविण्यात आलेली नव्हती. समायोजन प्रक्रियेसाठी गैरहजर असलेल्या ५ शिक्षकांच्या नियुक्त्या दुर्गम भागात करण्यात आलेल्या आहेत.

(३) व (४) नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

**समुद्रपूर तालुक्यातील (जि.वर्धा) काही गावांमध्ये शेत शिवारात वन्य
प्राण्यांचा उपद्रव्य वाढल्याने पिकांचे होणारे नुकसान**

(३५) * १२७५७ श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय वने मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) समुद्रपूर तालुक्यातील (जि.वर्धा) हिवरा, खुर्सापास, गिरड, मंगरूळ, मोहगांव, शिवणफळ, ताडगांव, तावी, रासा,घोन्सा, धामणगाव, शिल्ली, दसोडा, आमड, खेक येथील शेत शिवारात वन्य प्राण्यांचा उपद्रव्य वाढल्याने पिकांची नासाडी तसेच शेतमजुरांवर हल्ल्याचे प्रमाण वाढत असल्याचे माहे नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, याप्रकरणाबाबत मुख्य वनसंरक्षक व उप वनसंरक्षकांकडून तपशीलवार अहवाल शासनास सादर करण्यात आला आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, नुकसान भरपाईकरिता वन विभागाकडून करण्यात येणा-या पंचनाम्यातील विविध जाचक अटीमुळे शेतकरी त्रस्त झाल्याचेही निदर्शनास आले, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सदर प्रकरणाची शासनस्तरावरून सखोल चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (५) असल्यास, चौकशीत काय निष्पन्न झाले, त्यानुषंगाने शेतक-यांना त्यांच्या पिकाची नुकसान भरपाई मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणती कार्यवाही केली आहे,
- (६) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

श्री. सुधीर मुनगंटीवार : (१) व (२) वर्धा वनविभागातील समुद्रपूर तालुक्यातील परिक्षेत्रांतर्गत माहे नोव्हेंबर, २०१४ मध्ये वन्यप्राण्यांकडून शेतपिकाचे नुकसान झाल्याची ६ प्रकरणे व वन्यप्राण्यांच्या हल्ल्यात जखमी झाल्याचे १ प्रकरण निदर्शनास आले असून संबंधित नुकसानग्रस्तांना शासन तरतूदीनुसार रु. ४७,०००/- नुकसान भरपाई अदा करण्यात आली आहे.
(३) हे खरे नाही.
(४), (५) व (६) प्रश्न उद्भवत नाही.

**सिंचन प्रकल्पांच्या बांधकामात चुकीच्या नियोजनामुळे मागील वित्तीय वर्षात
जलसंपदा विभागाला सुमारे १२ कोटीचे नुकसान झाले असल्याबाबत**

(३६) * १३४८९ श्री.हरिष पिंपळे (मुर्तिजापूर) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) सिंचन प्रकल्पांच्या बांधकामात चुकीच्या नियोजनामुळे मागील वित्तीय वर्षात जलसंपदा विभागाला सुमारे १२ कोटीचे नुकसान झाल्याची माहिती कॅगच्या अहवालात निदर्शनास आली आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त प्रकरणी चौकशी करण्यात आली आहे काय,

- (३) असल्यास, चौकशीचे निष्कर्ष काय व यात दोषी असणा-या अधिका-यांविरुद्ध काय कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,
- (४) अद्यापपर्यंत कोणतीच कारवाई केली नसल्यास विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्री. गिरीष महाजन : (१), (२) व (३) नाही.

तथापि, भारताचे नियंत्रणक व महालेखापरिक्षक (कॅंग) यांचे सन २०११-१२ च्या आर्थिक क्षेत्र अहवालातील (वर्ष २०१३ चा अहवाल क्र.४) परिच्छेद क्र. ३.३.१ मध्ये भंडारा पूरसंरक्षक भिंतीचे कामात रु. १२.८३ कोटींचा टाळता येण्याजोगा खर्च झाला आहे, असे निरीक्षण नमूद करण्यात आले आहे. त्याअनुषंगाने विभागाचे अभिप्राय दि. २३/०६/२०१४ च्या टिप्पणीन्वये मा. महालेखापाल यांचे कार्यालयास सादर केलेले आहेत.

(४) यासंदर्भात महालेखापाल यांचे कार्यालयाकडून अनौपचारिक संदर्भ (U.O.R.) प्राप्त झाला असून त्यानुसार विभागाचे अभिप्राय पाठविण्याची कार्यवाही प्रगतीपथावर आहे.

**उसली खुर्द (ता.पनवेल, जि.रायगड) गुप ग्रामपंचायत हद्दीत न झालेल्या
विकास कामांची देयके मंजूर करून गैरव्यवहार झाल्याबाबत**

(३७) * १३३७९ श्री.प्रशांत ठाकूर (पनवेल) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) उसली खुर्द (ता.पनवेल, जि.रायगड) गुप ग्रामपंचायत हद्दीत सरपंच, ग्रामसेवक, ठेकेदार व उपअभियंता/शाखा अभियंता, पंचायत समिती, पनवेल ह्यांनी संगममताने न झालेल्या विकास कामांची देयके मंजूर करून मोठ्या प्रमाणात गैरव्यवहार झाल्याची तक्रार उक्त ग्रामपंचायतीतील सदस्यांनी माहे डिसेंबर, २०१४ मध्ये वा त्या दरम्यान मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद, रायगड यांच्याकडे केली आहे, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, उक्त प्रकरणी शासनाने चौकशी करून संबंधितांवर गुन्हे दाखल करून कारवाई केली आहे काय,

(३) असल्यास, कारवाईचे स्वरूप काय आहे,

(४) नसल्यास, यामागील विलंबाची कारणे काय आहेत ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) होय हे खरे आहे.

(२) चौकशी करण्यात आली असून चौकशीत कोणीही दोषी आढळून आले नाही.

(३) प्रश्न उद्भवत नाही.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

राज्यातील शासकीय रुग्णालयात अस्वल दंशावरील लस उपलब्ध नसल्याबाबत

(३८) * १२९४५ श्री.संजय सावकारे (भुसावळ) : सन्माननीय सार्वजनिक आरोग्य आणि कुटुंब कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्यातील एकाही शासकीय रुग्णालयात अस्वल दंशावरील रुग्णावर उपचारासाठी लागणारी लसच उपलब्ध नसल्याने त्याला अँटिरेबीज लस टोचण्यात येते, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, उक्त घटनेची चौकशी करण्यात आली आहे काय,
- (३) असल्यास, चौकशीच्या अनुषंगाने उक्त लस (सिरम) उपलब्ध करण्याबाबत शासनाने काय कार्यवाही केली वा करण्यात येत आहे,
- (४) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत ?

डॉ. दीपक सावंत : (१) होय,

अस्वलासारख्या वन्य प्राण्याच्या दंशावर वेगळी लस उपलब्ध नाही. त्यामुळे अस्वल दंश केलेल्या रुग्णांना अँटी रेबीज लस देण्यात येते. आरोग्य सेवा संचालनालयांतर्गत रुग्णालयामध्ये सदरच्या लसीचा पुरेसा साठा उपलब्ध आहे.

(२), (३) व (४) प्रश्न उद्भवत नाही.

**बोरिवली - कांदिवली विभागातील अंगणवाडी कर्मचारी
वेतनापासून वंचित असल्याबाबत**

(३९) * १४१७८ श्री.योगेश सागर (चारकोप) : सन्माननीय महिला व बाल कल्याण मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) राज्य शासनाने मुंबईतील झोपडपट्ट्यांमध्ये घरांच्या जवळच मुलांना शिक्षणाचे महत्व कळावे, या उद्देशाने महिला व बालविकास विभागांच्या अंतर्गत बालवाड्यांची निर्मिती केली, मुंबई उपनगरातील बोरीवली व कांदिवली विभागातील २५० अंगणवाड्यात २५० सेविका व २५० मदतनीस कर्मचारी कार्यरत आहेत, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, बोरीवली - कांदिवली परिसरात काम करणा-यांना माहे ऑक्टोबर २०१४ पासून माहे फेब्रुवारी, २०१५ पहिल्या आठवड्यापर्यंत वेतन देण्यात आले नसल्याची बाब माहे फेब्रुवारी, २०१५ च्या पहिल्या आठवड्यात निदर्शनास आली आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (३) तसेच, त्यांना कमी वेतन मिळत असल्यामुळे वेतन वाढ करण्याची देखील त्यांची मागणी आहे, हे ही खरे आहे काय,
- (४) असल्यास, सलग ४ महिने वेतन न मिळाल्याने अंगणवाडी कर्मचारी अनेक अडचणींना तोंड देत जीवन कंठीत आहेत, त्यांचे थकित वेतन वेळेवर मिळावे यासाठी शासनाने कोणती उपाययोजना केली अथवा करण्यात येणार आहे ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) अंशतः खरे आहे.

मुंबई उपनगरातील बोरीवली व कांदिवली विभागात एकूण ४९६ अंगणवाडी सेविका व ४४९ मदतनीस अकार्यरत आहेत.

(२) बोरीवली व कांदिवली विभागात एकूण ४९६ अंगणवाड्या कार्यरत असून माहे जानेवारी, २०१५ अखेर केंद्राचे नियमित मानधन अदा करण्यात आले आहे.

तसेच राज्य हिश्याचे नियमित मानधन माहे डिसेंबर, २०१४ पर्यंत अदा करण्यात आले आहे. उर्वरित कालावधीचे नियमित मानधन अदा करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

(३) अंगणवाडी सेविका व मदतनीस यांच्या मानधनात शासन निर्णय दिनांक ३०.०४.२०१४ अन्वये वाढ करण्यात आली आहे. तथापि याबाबत अतिरिक्त नियतव्यय उपलब्ध न झाल्याने पुरवणी मागणी मंजूर झाली नाही. त्यामुळे वाढीव मानधन अदा करणे शक्य झाले नाही.

(४) मानधन वाढीकरिता पुनर्विनियोजनाद्वारे निधी उपलब्ध करण्याची कार्यवाही सुरु आहे.

नेवाळी नाका परिसरात (ता.अंबरनाथ, जि.ठाणे) विकासकाने खोटी आशवासने देवून नागरिकांची केलेली फसवणूक

(४०) * ७३०९ श्री.किसन कथोरे (मुरबाड), श्री.जितेंद्र आव्हाड (मुंब्रा कळवा) :

सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

(१) नेवाळी नाका परिसरात (ता.अंबरनाथ, जि.ठाणे) मांगरुळ गावठाण हद्दीत स.नं. ९६ हिस्सा नं. १ (ई) या भुखंडावर बैठी घरे बांधण्याच्या नावाने जाहिरात देवून एकूण ९ विकासकांनी नागरिकांना खोटी आशवासने देवून सुमारे ३ कोटी रुपयांची फसवणूक केल्याचे माहे जानेवारी, २०१५ वा त्यादरम्यान निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,

(२) असल्यास, याबाबत शासनाने चौकशी केली आहे काय,

(३) असल्यास, चौकशीअंती सर्वसामान्य नागरिकांना घरे देण्याच्या जाहिराती देवून फसवणूक करणा-या संबंधित ९ विकासकांवर कोणती कारवाई करण्यात आली वा येत आहे,

(४) नसल्यास, विलंबाची कारणे कोणती ?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१) व (२) होय.

(३) ग्रामपंचायत नेवाळी हद्दीतील मौजे नेवाळी नाका, ता.अंबरनाथ येथील सर्व्हे नं.९६ हिस्सा नं.१ (ई) (प्रांतिक सरकार) या जागेमध्ये "आई एकविरा होम्स" या चाळीचे बांधकाम ग्रामपंचायतीच्या परवानगीशिवाय झालेले आहे. सदर बांधकामाबाबत ग्रामपंचायतीने दि. ०२.०३.२०१४ व दि.१५.१०.२०१४ रोजी लेखी नोटीस दिलेली आहे.

प्रस्तुत प्रकरणी विनीतकुमार सकाळू सिंग व इतर यांनी संबंधित बिल्डर व इतर यांचेविरुद्ध महात्मा फुले चौक पोलिस स्टेशन कल्याण येथे गुन्हा रजिस्टर क्र.1८७४/२०१४ कलम ४२०,४०६,३४ अन्वये नागरिकांची आर्थिक फसवणूक व पैशांचा अपहार याबाबत गुन्हा दाखल केला आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

देवगांव (ता.बदनापूर, जि.जालना) येथे घरकुल योजनेत झालेला गैरव्यवहार

(४१) * ७८११ श्री.अर्जुन खोतकर (जालना) : सन्माननीय ग्रामविकास मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) देवगांव (ता.बदनापूर, जि.जालना) येथे बनावट दस्तऐवजा आधारे घरकुल मंजूर करून विस्तार अधिकारी, ग्रामसेवक यांनी गैरव्यवहार केल्याचे माहे डिसेंबर, २०१४ मध्ये वा त्या सुमारास निदर्शनास आले आहे, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, दोषी विस्तार अधिकारी, ग्रामसेवक यांचेविरुद्ध गुन्हा नोंदविण्यात आला आहे काय,
- (३) असल्यास, यासंदर्भात शासनाने सखोल चौकशी केली आहे काय,
- (४) नसल्यास, विलंबाची कारणे काय आहेत?

श्रीमती पंकजा मुंडे : (१), (२) व (३)

प्रस्तुत प्रकरणी दि.२९.१०.२०१२ रोजीच्या आदेशान्वये रमाई आवास योजनेतर्गत नियमानुसार पात्र लाभार्थ्यांना घरकुल मंजूर करण्यात आले आहे. चौकशीअंती, तत्कालीन ग्रामसेवक यांनी एका मंजूर घरकुलाच्या बांधकामाच्या अनुषंगाने जमीन उपलब्ध करून देताना ग्रामसभेची किंवा ग्रामपंचायतीची मान्यता न घेता, नमुना नंबर ८ वर नोंद घेण्याची अनियमितता केली आहे. त्यामुळे तत्कालीन ग्रामसेवक यांचेविरुद्ध विभागीय चौकशी प्रस्तावित करण्यात येत आहे.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

मौजे कोरा (ता.समुद्रपूर, जि.वर्धा) येथील लाल नाला प्रकल्प गेल्या ५ वर्षांपूर्वी पूर्ण होऊनही तेथील स्थानिक शेतकरी पाण्यापासून वंचित असल्याबाबत

(४२) * १२७६० श्री.समीर कुणावार (हिंगणघाट) : सन्माननीय जलसंपदा मंत्री पुढील गोष्टींचा खुलासा करतील काय :-

- (१) मौजे कोरा (ता.समुद्रपूर, जि.वर्धा) येथील लाल नाला प्रकल्प गेल्या ५ वर्षांपूर्वी पूर्ण होऊनही तेथील स्थानिक शेतकरी पाण्यापासून वंचित असल्याचे नोव्हेंबर २०१४ च्या दुस-या आठवड्यात निदर्शनास आले, हे खरे आहे काय,
- (२) असल्यास, या प्रकल्पाचे पाणी स्थानिक शेतक-यांना उपलब्ध करण्याकरिता तसेच बँक वॉटरमुळे शेतक-यांचे नुकसान होऊ नये याकरिता स्थानिक लोकप्रतिनिधींनी विदर्भ पाटबंधारे महामंडळाचे कार्यकारी संचालक यांना निवेदन देऊन मागणी केली आहे, हे खरे आहे काय,
- (३) असल्यास, सदर मागणीच्या अनुषंगाने स्थानिक शेतक-यांना लाल नाला प्रकल्पाचे पाणी मिळवून देण्याबाबत शासनाने कोणता निर्णय घेतला आहे,
- (४) असल्यास, सदरहू निर्णयाची अंमलबजावणी करण्यात आली आहे काय,
- (५) नसल्यास, विलंबाची सर्वसाधारण कारणे काय आहेत?

श्री. गिरीष महाजन : (१) नाही.

(२) व (३) होय.

सदर निवेदनातील गावांकरिता पाणी उपलब्धतेस्तव मुख्य अभियंता, गोसीखुर्द प्रकल्प, जसंवि, नागपूर यांनी श्री. समीर कुणावार, वि.स.स. (हिंगणघाट क्षेत्र) यांचे समवेत दि. ०५/०३/२०१५ रोजी संयुक्त पाहणी केली असून या प्रकरणी सविस्तर सर्वेक्षण करण्याचे आदेश दिले आहेत. सर्वेक्षणांती निर्णय घेण्यात येईल.

(४) प्रश्न उद्भवत नाही.

(५) प्रश्न उद्भवत नाही.

विधान भवन :
मुंबई.

डॉ. अनंत कळसे
प्रधान सचिव,
महाराष्ट्र विधानसभा

मुद्रणपूर्व सर्व प्रकिया महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालयाच्या संगणक यंत्रणेवर
मुद्रण: शासकीय मध्यवर्ती मुद्रणालय, मुंबई.